

Nagins novs meds d'instrucziun en ils idioms

La regenza rispunda ad ina dumonda da deputà Romedi Arquint

■ (mc) **Per las scolas rumantschas na datti nagins novs meds d'instrucziun pli en ils idioms. Perencunter pon meds d'instrucziun idiomatics exaurids vegnir restampads fin l'introducziun definitiva dal rumantsch grischun en scola.** En quest senn rispunda la regenza ad ina dumonda da deputà *Romedi Arquint* (ps Engiadina Auta) concernent la basa legala da material da scola en rumantsch grischun.

Sco quai che Romedi Arquint punctuescha dettia i in grond consens che las vischnancas hajan la competenza da decider areguard la lingua da scola. Uschia possian vischnancas che giavischan d'introdur il rumantsch grischun far quai, ellas stoppian dentant er avair la garanzia da pudair duvrar material d'instrucziun qualitativamain sufficient.

La maioritad da las vischnancas vul l'idiom

Il deputà socialdemocrat da l'Engiadina Auta constatescha dentant che en il mument la maioritad da las vischnancas preferescha da restar tar lur idiom regional sco lingua d'alfabetisaziun. Questas vischnancas na fetschian auter che restar tar ina pratica che saja cumprovada dapi ch'i dettia variantas da scripziun rumantscha che la scola obligatoria haja surpiglià dapi l'introducziun da la scola populara en il chantun Grischun. Tenor Romedi Arquint ha ina decisiun casuala dal cussegl grond – sin

proposta da la regenza – gi per consequenza che vischnancas che vulan restar tar l'idiom na vegnan betg pli furnidas cun il material da scola basegnavel. En consequenza da quest conclus ominus haja la regenza refusà tuttas dumondas che han rendi attent la regenza a sia obligaziun da furnir il material d'instrucziun necessari en ils idioms tradiziunals, constatescha Arquint.

Dumondas a la regenza

Romedi Arquint dumonda sin tge basa legala che sa basia la decisiun da la regenza e dal cussegl grond da furnir tut il material da scola exclusivamain be pli en rumantsch grischun. Plinavant vul Arquint savair tgi che portia la responsabladad per la qualitat e las finamiras d'instrucziun en scola primara. E pli concret: «N'è la regenza betg era da l'avis che las vischnancas nua ch'ils idioms regiunals restan lingua d'alfabetisaziun hajan il dretg ch'il chantun mettia a disposiziun material d'instrucziun actual e necessari er en l'avegnir en ils idioms?»

Ina clera decisiun dal cussegl grond

La regenza rispunda che ella haja sa basond sin la lescha da scola e da la ordinaziun executiva preschentà al cussegl grond en il rom da l'examinaziun da las structuradas e da las prestaziuns per sanar las finanzas dal chantun la proposta d'edir ils meds d'instrucziun ru-

mantschs a partir da 2006 mo pli en rumantsch grischun. Il cussegl grond n'ha betg mo acceptà questa proposta, mabain schizunt fixà sia realisaziun in onn pli baud che planisà oriundamain, constatescha la regenza en sia risposta.

La responsabladad per garantir la qualitat da l'instrucziun e dals meds d'instrucziun saja causada dal chantun.

Restampa da meds idiomatics

Sco la regenza scriva cuntegn il concept per l'introducziun dal rg en scola in glista detagliada da las generaziuns da meds d'instrucziun che vegnan utilisads actualmain en ils idioms. Pervi da la situaziun giuridica actuala duain succeder ils pass d'introducziun dals proxims 10 onns exclusivamain là nua che quai vegn giavischà da las vischnancas. La qualitat dals meds d'instrucziun da lingua en ils idioms saja garantida sco fin uss. Ils ultims meds d'instrucziun idiomatics sajan dentant anc en la fasa d'elavuraziun. Fin che la viarianta «consolidaziun» è realisada definitivamain vegnan ils meds d'instrucziun mess a disposiziun era vinavant en ils idioms. En cas da basegn possia in med existent era vegnir restampà en l'idiom. Sin fundament dal conclus dal cussegl grond na saja i dentant betg pli pussaivel al chantun da reelavurar ils meds didactics existents u crear novs meds en ils idioms.

Deputà socialdemocrat Romedi Arquint (Engiadina Auta, san.) e cusseglier guvernativ Claudio Lardi n'èn betg dal medem avis pertutgant l'instrucziun da rg en scola.